Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (deveto prošireno vijeće) *

„Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja poduzete s obzirom na stanje u Bjelarusu i sudjelovanje Bjelarusa u ruskoj agresiji prema Ukrajini – Zamrzavanje financijskih sredstava – Popis osoba, subjekata i tijela na koje se primjenjuje zamrzavanje financijskih sredstava i gospodarskih izvora – Uvrštenje i zadržavanje tužiteljeva imena na popisima – Potpora Lukašenkovu režimu – Financijska potpora – Poduzeće u državnom vlasništvu – Represija nad civilnim društvom – Pogreška u ocjeni”

U predmetu T-115/22,

**Belšina AAT**, sa sjedištem u Bobrujsku (Bjelarus), koju zastupaju N. Tuominen i L. Engelen, odvjetnici,

tužitelj,

protiv

**Vijeća Europske unije**, koje zastupaju A. Boggio-Tomasaz i A. Antoniadis, u svojstvu agenata,

tuženika,

OPĆI SUD (deveto prošireno vijeće),

u sastavu: S. Papasavvas, predsjednik, L. Truchot, H. Kanninen (izvjestitelj), R. Frendo i T. Perišin, suci,

tajnik: I. Kurme, administratorica,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

nakon rasprave održane 21. lipnja 2023.,

donosi sljedeću

**Presudu** [1]

1 Tužbom na temelju članka 263. UFEU-a tužitelj, Belšina AAT, zahtijeva poništenje, kao prvo, Provedbene odluke Vijeća (ZVSP) 2021/2125 od 2. prosinca 2021. o provedbi Odluke 2012/642/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Bjelarusu (SL 2021., L 430 I, str. 16.) i Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2021/2124 od 2. prosinca 2021. o provedbi

* Jezik postupka: engleski

[1] Navedene su samo one točke presude za koje Opći sud smatra da ih je korisno objaviti.

članka 8.a stavka 1. Uredbe (EZ) br. 765/2006 o mjerama ograničavanja u odnosu na Bjelarus (SL 2021., L 430 I, str. 1.) (u daljnjem tekstu: prvotni akti) te, kao drugo, Odluke Vijeća (ZVSP) 2023/421 od 24. veljače 2023. o izmjeni Odluke 2012/642/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Bjelarusu i sudjelovanje Bjelarusa u ruskoj agresiji prema Ukrajini (SL 2023., L 61, str. 41. i ispravci SL 2023., L 70, str. 56. i SL 2023., L 90, str. 66.) i Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2023/419 od 24. veljače 2023. o provedbi članka 8.a Uredbe (EZ) br. 765/2006 o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Bjelarusu i sudjelovanje Bjelarusa u ruskoj agresiji prema Ukrajini (SL 2023., L 61, str. 20. i ispravci SL 2023., L 71, str. 42. i SL 2023., L 90, str. 65.) (u daljnjem tekstu: akti o zadržavanju), u dijelu u kojem se ti akti odnose na njega.

## Okolnosti spora i činjenice nastale nakon podnošenja tužbe

2 Tužitelj je poduzetnik koji proizvodi gume sa sjedištem u Bobrujsku (Bjelarus).

3 Ovaj se predmet odnosi na mjere ograničavanja koje Europska unija donosi od 2004. s obzirom na stanje u Bjelarusu u pogledu demokracije, vladavine prava i ljudskih prava.

4 Vijeće Europske unije donijelo je 18. svibnja 2006., na temelju članaka [75. i 215. UFEU-a], Uredbu (EZ) br. 765/2006 o mjerama ograničavanja protiv predsjednika Lukašenka i određenih dužnosnika Bjelarusa (SL 2006., L 134, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 9., str. 48.), čiji je naslov, u skladu s člankom 1. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EU) br. 588/2011 od 20. lipnja 2011. (SL 2011., L 161, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 4., str. 183.), zamijenjen naslovom „Uredba Vijeća (EZ) br. 765/2006 od 18. svibnja 2006. o mjerama ograničavanja u odnosu na Bjelarus”.

5 Vijeće je 15. listopada 2012., na temelju članka 29. UEU-a, donijelo Odluku 2012/642/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Bjelarusa (SL 2012., L 285, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 10., str. 257.).

6 U skladu s člankom 4. stavkom 1. točkama (a) i (b) Odluke 2012/642 i člankom 2. stavcima 4. i 5. Uredbe br. 765/2006, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EU) br. 1014/2012 od 6. studenoga 2012. (SL 2012., L 307., str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 13., str. 249.), s obzirom na to da se potonjom odredbom upućuje na prvonavedenu, zamrzavaju se sva financijska sredstva i gospodarski izvori koji su u vlasništvu, koje drže ili koji su pod nadzorom, među ostalim, osoba, subjekata ili tijela odgovornih za teška kršenja ljudskih prava ili represiju protiv civilnog društva i demokratske oporbe ili čije aktivnosti na neki drugi način ozbiljno sprečavaju razvoj demokracije ili vladavinu prava u Bjelarusu, kao i fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela koji, među ostalim, podupiru Lukašenkov režim.

7 Vijeće je 2. prosinca 2021. donijelo prvotne akte. Iz uvodne izjave 4. navedenih akata proizlazi da: „[s] obzirom na ozbiljnost stanja u Bjelarusu, na popis fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela na koje se primjenjuju mjere ograničavanja […] trebalo bi uvrstiti 17 osoba i 11 subjekata”.

8 Prvotnim aktima tužiteljevo ime uvršteno je u 26. redak tablice B popisa fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela iz članka 3. stavka 1. i članka 4. stavka 1. Odluke 2012/642 koji se nalazi u Prilogu navedenoj odluci te u 26. redak tablice B popisa fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela iz članka 2. stavka 1. Uredbe br. 765/2006 koji se nalazi u Prilogu I. navedenoj uredbi (u daljnjem tekstu zajedno: sporni popisi).

9 U prvotnim aktima, kad je riječ o tužitelju, Vijeće je uvrstilo identifikacijske podatke „[i]me: [j]avno dioničko društvo,Belshina'", „[a]dresa: 4 Minskoe Shosse St., Bobruisk, 213824 Bjelarus", „[d]atum registracije: 10.1.1994.", „[r]egistracijski broj: 700016217" i „[i]nternetske stranice: http://www.belshinajsc.by", a donošenje mjera ograničavanja u odnosu na njega opravdalo je navođenjem sljedećih razloga:

„[Tužitelj] je jedno od vodećih poduzeća u državnom vlasništvu u Bjelarusu i veliki proizvođač guma za vozila. Stoga je znatan izvor prihoda za Lukašenkov režim. Bjeloruska država ostvaruje izravnu korist od prihoda [tužitelja]. Stoga [tužitelj] podupire Lukašenkov režim.

Djelatnici [tužitelja] koji su prosvjedovali i bili u štrajku nakon predsjedničkih izbora u Bjelarusu 2020. otpušteni su. Stoga je [tužitelj] odgovor[an] za represiju protiv civilnog društva."

10 Dopisom od 3. prosinca 2021. Vijeće je obavijestilo tužitelja da je njegovo ime uvršteno na sporne popise.

11 Dopisom od 30. prosinca 2021. tužitelj je od Vijeća zatražio pristup informacijama i dokazima kojima se potkrjepljuje uvrštenje njegova imena na sporne popise kao i preispitivanje tog uvrštenja.

12 Dopisom od 14. siječnja 2022. Vijeće je tužitelju dostavilo dokumente koji sadržavaju dokaze koji su upotrijebljeni prilikom donošenja odluke o uvrštenju njegova imena na sporne popise te je navelo da će ga naknadno obavijestiti o daljnjem postupanju po zahtjevu za preispitivanje.

13 Vijeće je 24. veljače 2022. donijelo Odluku (ZVSP) 2022/307 o izmjeni Odluke 2012/642 (SL 2022., L 46, str. 97.) i Provedbenu uredbu (EU) 2022/300 o provedbi članka 8.a Uredbe br. 765/2006 (SL 2022., L 46, str. 3.) (u daljnjem tekstu: akti od 24. veljače 2022.) kojima je zadržalo tužiteljevo ime na spornim popisima zbog razloga koji su u biti istovjetni onima iz prvotnih akata.

14 Dopisom od 21. prosinca 2022. Vijeće je obavijestilo tužitelja o svojoj namjeri da produlji mjere ograničavanja u odnosu na njega oslanjajući se na dokument priložen navedenom dopisu.

15 Dopisom od 20. siječnja 2023. tužitelj je odgovorio da dokument koji je dostavilo Vijeće ne opravdava zadržavanje njegova imena na spornim popisima.

16 Vijeće je 24. veljače 2023. donijelo akte o zadržavanju kojima je zadržalo tužiteljevo ime na spornim popisima zbog razloga istovjetnih onima koji su navedeni u aktima od 24. veljače 2022.

17 Dopisom od 27. veljače 2023. Vijeće je navelo da očitovanja iz dopisa od 20. siječnja 2023. ne dovode u pitanje njegovu ocjenu prema kojoj tužiteljevo ime treba zadržati na spornim popisima.

## Zahtjevi stranaka

18 Nakon prilagodbe tužbe na temelju članka 86. Poslovnika Općeg suda, tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:

– poništi prvotne akte i akte o zadržavanju u dijelu u kojem se odnose na njega;

– naloži Vijeću snošenje troškova;

– odbije podredni zahtjev Vijeća kojim od Općeg suda zahtijeva da naloži da učinci Provedbene odluke 2021/2125 ostanu na snazi u dijelu u kojem se odnose na njega do stupanja na snagu djelomičnog poništenja Provedbene uredbe 2021/2124.

19 Vijeće od Općeg suda zahtijeva da:

– odbije tužbu;

– naloži tužitelju snošenje troškova;

– podredno, u slučaju da Opći sud poništi mjere ograničavanja donesene protiv tužitelja, naloži da učinci Provedbene odluke 2021/2125 ostanu na snazi u dijelu u kojem se odnose na njega do stupanja na snagu djelomičnog poništenja Provedbene uredbe 2021/2124.

## Pravo

[*omissis*]

### *Zahtjev za djelomično poništenje akata o zadržavanju*

84 Podneskom kojim se izvršava prilagodba tužitelj zahtijeva poništenje akata o zadržavanju u dijelu u kojem se odnose na njega.

85 U svojim očitovanjima o podnesku kojim se izvršava prilagodba tužbe Vijeće tvrdi da je zahtjev za djelomično poništenje akata o zadržavanju dopušten i da ga treba odbiti kao neosnovan.

#### *Dopuštenost prilagodbe tužbe*

86 Budući da je ispitivanje dopuštenosti tužbi pitanje javnog poretka i da stoga, u slučaju prilagodbe tužbe, valja provjeriti jesu li ispunjene pretpostavke određene u članku 86. stavku 1. Poslovnika (vidjeti u tom smislu presudu od 14. prosinca 2018., Hamas/Vijeće, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, t. 139. do 145. i navedenu sudsku praksu), Opći je sud u tom pogledu ispitao stranke na raspravi.

87 U odgovoru na pitanja Općeg suda i tužitelj i Vijeće tvrdili su da činjenica da tužitelj u okviru ovog predmeta nije prilagodio svoj tužbeni zahtjev kako bi zahtijevao poništenje akata od 24. veljače 2022., u dijelu u kojem se ti akti odnose na njega, ne može utjecati na dopuštenost prilagodbe tužbe kako bi se također zahtijevalo djelomično poništenje akata o zadržavanju.

88 U potporu svojoj tezi stranke ističu da se zaključci koji proizlaze iz točaka 141. i 142. presude od 14. prosinca 2018., Hamas/Vijeće (T-400/10 RENV, EU:T:2018:966) i točaka 90. i 96. presude od 24. studenoga 2021., LTTE/Vijeće (T-160/19, neobjavljena, EU:T:2021:817) ne mogu primijeniti na ovaj slučaj. Tvrde da su se predmeti u kojima su donesene te presude odnosili na mjere ograničavanja koje je Unija donijela na temelju Zajedničkog stajališta Vijeća 2001/931/ZVSP od 27. prosinca 2001. o primjeni posebnih mjera u borbi protiv terorizma (SL 2001., L 344, str. 93.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 1., str. 11.), u okviru kojeg se pravni akti kojima se izmjenjuje popis osoba i subjekata na koje se odnose mjere ograničavanja stavljaju izvan snage i zamjenjuju novim aktima prilikom periodičnog preispitivanja koje provodi

Vijeće, dok se u okviru mjera ograničavanja u odnosu na Bjelarus periodično preispitivanje spornih popisa provodi u obliku pravnih akata kojima se mijenjaju razdoblje primjene ili prilozi Odluci 2012/642 i Uredbi br. 765/2006. Vijeće je također smatralo da je dopuštenost zahtjeva za poništenje akata o zadržavanju u skladu s ciljem ekonomičnosti postupka.

89 Valja podsjetiti da se člankom 86. stavkom 1. Poslovnika određuje da, kad se akt čije se poništenje zahtijeva zamijeni ili izmijeni drugim aktom istog predmeta, tužitelj može, prije zatvaranja usmenog dijela postupka ili prije odluke Općeg suda o neprovođenju usmenog dijela postupka, prilagoditi tužbu kako bi se uzeo u obzir taj novi čimbenik.

90 U ovom slučaju valja primijetiti, kao prvo, da i prvotni akti i akti o zadržavanju, u dijelu u kojem se odnose na tužitelja, imaju za cilj nametnuti mu pojedinačne mjere ograničavanja koje se, sukladno članku 4. stavku 1. točkama (a) i (b) Odluke 2012/642 i članku 2. stavcima 4. i 5. Uredbe br. 765/2006., sastoje od zamrzavanja svih njegovih financijskih sredstava i gospodarskih izvora.

91 Kao drugo, kao što su to pravilno istaknule stranke, u okviru sustava kojim se uvode mjere ograničavanja protiv Bjelarusa, pojedinačne mjere ograničavanja imaju oblik uvrštavanja imena ciljanih osoba, subjekata ili tijela na sporne popise iz prilogâ Odluci 2012/642 i Uredbi br. 765/2006.

92 U tom su kontekstu prvotnim aktima izmijenjeni prilozi Odluci 2012/642 i Uredbi br. 765/2006 kako bi se, među ostalim, tužiteljevo ime uvrstilo na sporne popise. Kad je riječ o aktima o zadržavanju, valja utvrditi, s jedne strane, da se Odlukom 2023/421 do 28. veljače 2024. produljila primjena Odluke 2012/642, u čijem se Prilogu I., kako je izmijenjen Provedbenom odlukom 2021/2125, navodi tužiteljevo ime, i, s druge strane, da je Provedbenom uredbom br. 2023/419 izmijenjen Prilog I. Uredbi br. 765/2006, pri čemu je, barem implicitno, tužiteljevo ime zadržano u navedenom prilogu. Stoga treba smatrati da su aktima o zadržavanju izmijenjeni prvotni akti, u smislu članka 86. stavka 1. Poslovnika.

93 Iz toga slijedi da, u skladu s ciljem ekonomičnosti postupka, na kojem se temelji članak 86. Poslovnika (vidjeti u tom smislu presudu od 13. rujna 2018., Almaz-Antey/Vijeće, T-515/15, neobjavljenu, EU:T:2018:545, t. 43. i 44.), tužitelj koji je tužbom zatražio poništenje prvotnih akata ima pravo u okviru ovog postupka prilagoditi tužbu kako bi zahtijevao i poništenje akata o zadržavanju, i to čak i ako prethodno nije prilagodio tužbu kako bi zatražio poništenje akata od 24. veljače 2022.

94 Stoga valja smatrati da je zahtjev za prilagodbu tužbe dopušten.

[*omissis*]

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (deveto prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

**1. Poništavaju se Provedbena odluka Vijeća (ZVSP) 2021/2125 od 2. prosinca 2021. o provedbi Odluke 2012/642/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Bjelarusu, Provedbena uredba Vijeća (EU) 2021/2124 od 2. prosinca 2021. o provedbi članka 8.a stavka 1. Uredbe (EZ) br. 765/2006 o mjerama ograničavanja u odnosu na**

**Bjelarus, Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/421 od 24. veljače 2023. o izmjeni Odluke 2012/642/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Bjelarusu i sudjelovanje Bjelarusa u ruskoj agresiji prema Ukrajini i Provedbena uredba Vijeća (EU) 2023/419 od 24. veljače 2023. o provedbi članka 8.a Uredbe (EZ) br. 765/2006 o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Bjelarusu i sudjelovanje Bjelarusa u ruskoj agresiji prema Ukrajini, u dijelu u kojem se ti akti odnose na poduzeće Belšina AAT.**

**2. Vijeću Europske unije nalaže se snošenje troškova.**

Papasavvas Truchot Kanninen

Frendo Perišin

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu.

Potpisi